

# Akademia Nauk Stosowanych

## KARTA PRZEDMIOTU

|                                 |                         |                                        |               |                 |                    |      |
|---------------------------------|-------------------------|----------------------------------------|---------------|-----------------|--------------------|------|
| Nazwa przedmiotu:               | Wstęp do językoznawstwa |                                        |               |                 |                    |      |
| Okres ważności karty:           | IN_JN_P_I_(2023-2026)   |                                        |               |                 |                    |      |
| Forma kształcenia:              | Studia licencjackie     |                                        |               |                 |                    |      |
| Forma studiów:                  | stacjonarne             |                                        |               |                 |                    |      |
| Profil studiów:                 | praktyczny              |                                        |               |                 |                    |      |
| Kierunek studiów:               | Filologia               |                                        |               |                 |                    |      |
| Specjalność/Specjalizacja:      |                         |                                        |               |                 |                    |      |
| Przedmiot realizowany:          |                         |                                        |               |                 |                    |      |
| Rok                             | Semestr                 | Rodzaj zajęć                           | Liczba godzin | Wartość % zajęć | Rygor zaliczenia   | ECTS |
| 1                               | 1                       | ćw                                     | 15            | 100             | zaliczenie z oceną | 2    |
|                                 |                         | wyk                                    | 15            | 100             | zaliczenie         |      |
| Razem                           |                         |                                        | 30            |                 |                    | 2    |
| Jednostka prowadząca przedmiot: |                         | Instytut Neofilologii                  |               |                 |                    |      |
| Koordynator:                    |                         | Emilia Wojtczak                        |               |                 |                    |      |
| Język wykładowy:                |                         | semestr: 1 - polski (100%)             |               |                 |                    |      |
| Status przedmiotu:              |                         | obowiązkowy                            |               |                 |                    |      |
| Moduł, grupa przedmiotów:       |                         | B. MODUŁ PRZEDMIOTÓW JĘZYKOZNAWCZYCH   |               |                 |                    |      |
| Prowadzący zajęcia:             |                         | mgr Ewelina Uriasz, dr Emilia Wojtczak |               |                 |                    |      |

### Objaśnienia:

Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

Forma prowadzenia zajęć: w - wykład, ćw - ćwiczenia audytoryjne, lek - lektorat, s – seminarium, lab – laboratoria, p – projekt, sk samokształcenie, pz – praktyka zawodowa, war - warsztaty, k - konwersatorium, pw - praca własna, p.art. - pracownia artystyczna, zp zajęcia praktyczne

### Dane merytoryczne

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Przedmioty wprowadzające i wymagania wstępne:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Dobra znajomość języka polskiego.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Cel przedmiotu</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Zapoznanie w zaawansowanym stopniu z wybranymi teoriami i pojęciami z zakresu językoznawstwa, niezbędnymi w pracy filologa języka nowożytnego lub tłumacza;<br>Zapoznanie w zaawansowanym stopniu z zastosowaniem wiedzy językoznawczej w pracy filologa języka nowożytnego lub tłumacza ;<br>Wykształcenie umiejętności omawiania teorii i pojęć z zakresu językoznawstwa, niezbędnych w pracy filologa języka nowożytnego lub tłumacza; |

| Szczegółowe efekty uczenia się                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                    |                                                              |                                                                 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|
| Lp.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Opis efektu uczenia się<br>Student, który zrealizował przedmiot:                                                                                                                                                                                                                          | Metoda realizacji efektów uczenia się                                              | Metody sprawdzenia efektu uczenia się                        | Odniesienie do efektów dla modułu/specjalności/kierunku studiów |
| 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | posiada zaawansowaną wiedzę o miejscu i znaczeniu językoznawstwa w systemie nauk humanistycznych, zna w zaawansowanym metody praktycznego stosowania wiedzy w działalności zawodowej filologa języka nowożytnego lub tłumacza;                                                            | M2 (Wykład konwencjonalny), M3 (Dyskusja)                                          | Ocena udziału w dyskusji, Test                               | K_W01                                                           |
| 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | ma zaawansowaną wiedzę o pojęciach i zasadach analizy porównawczej na różnych poziomach analizy językowej, przydatnych w działalności zawodowej filologa języka nowożytnego lub tłumacza;                                                                                                 | M2 (Wykład konwencjonalny), M1 (Praca z materiałem źródłowym), M3 (Dyskusja)       | Ocena pracy w trakcie zajęć, Ocena udziału w dyskusji, Test  | K_W04                                                           |
| 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | analizuje zjawiska językowe (ustnie i/lub pisemnie); komponuje teksty, dokonując analizy, syntezy oraz oceny informacji na podstawie zgromadzonych źródeł;                                                                                                                                | M1 (Praca z materiałem źródłowym)<br>M4 (Praca pisemna), M5 (Ćwiczenia praktyczne) | Ocena wypowiedzi pisemnej, Ocena pracy w trakcie zajęć, Test | K_U03                                                           |
| 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | wyodrębnia i wyjaśnia zagadnienia językowe, korzystając z dorobku różnych dziedzin językoznawczych;                                                                                                                                                                                       | M6 (Analiza przypadku)                                                             | Ocena analizy przypadku, umiejętności praktycznych           | K_U06                                                           |
| 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | stosuje podstawowy metajęzyk współczesnego językoznawstwa do analizy i interpretacji tekstu na różnych poziomach analizy języka;                                                                                                                                                          | M4 (Praca pisemna), M3 (Dyskusja)                                                  | Ocena wypowiedzi pisemnej, Ocena udziału w dyskusji          | K_U12                                                           |
| 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | identyfikuje własne kompetencje oraz jest gotów do zasięgania opinii ekspertów w zakresie wiedzy językoznawczej, niezbędnej w działalności filologa języka nowożytnego lub tłumacza w zakresie wiedzy językoznawczej, niezbędnej w działalności filologa języka nowożytnego lub tłumacza. | M3 (Dyskusja)                                                                      | Ocena udziału w dyskusji                                     | K_K01                                                           |
| Metody realizacji efektów uczenia się (opis szczegółowy)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                    |                                                              |                                                                 |
| Ćwiczenia praktyczne (M5 - Analiza diagramów oraz sporządzanie raportu.), Dyskusja (M3 - Dyskusja (dyskusja grupowa i/lub panelowa)), Wykład konwencjonalny (M2 - Wykład kursowy.), Praca pisemna (M4 - Praca pisemna (artykuł badawczy)), Studium przypadku (M6 - Analiza studium przypadku), Praca z materiałem źródłowym (M1 - Praca z materiałem źródłowym i ćwiczeniowym.)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                    |                                                              |                                                                 |
| Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                    |                                                              |                                                                 |
| <u>wiedza:</u><br><br>Test (Test (test otwarty z wykorzystaniem słowników i materiałów zgromadzonych przez studenta))<br><br>Ocena udziału w dyskusji (obserwacja i ocena wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.)<br><br><u>umiejętności:</u><br><br>Ocena pracy w trakcie zajęć (ocena i obserwacja umiejętności i kompetencji społecznych)<br><br>Ocena analizy przypadku, umiejętności praktycznych\<br><br>Test (ocena wiedzy, umiejętności)<br><br>Ocena udziału w dyskusji (obserwacja i ocena wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.)<br><br>Ocena wypowiedzi pisemnej (Ocena pisemnej pracy zaliczeniowej (w formie elektronicznej): research paper)<br><br><u>kompetencje społeczne:</u><br><br>Ocena udziału w dyskusji (obserwacja i ocena wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.) |                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                    |                                                              |                                                                 |
| Warunki zaliczenia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                    |                                                              |                                                                 |
| Aktywność na zajęciach, prace etapowe, test zaliczony na ocenę pozytywną.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                    |                                                              |                                                                 |
| Treści Kształcenia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                    |                                                              |                                                                 |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                    | Liczba godzin                                                |                                                                 |
| Semestr: 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                    |                                                              |                                                                 |
| Forma zajęć: wykład                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                    |                                                              |                                                                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |  |                                      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--------------------------------------|
| <p>Wprowadzenie i uporządkowanie kluczowych pojęć: przedmiot i zadania językoznawstwa; cele i zadania językoznawstwa ogólnego i szczegółowego, językoznawstwo diachroniczne, synchroniczne, stosowane, opisowe, funkcjonalne, behawiorystyczne, kognitywne; Historyczny rozwój badań lingwistycznych i powstanie językoznawstwa jako nauki. Lingwistyka wśród innych nauk, jej związki z innymi naukami: pragmalingwistyką, socjolingwistyką, neurolingwistyką, językoznawstwem kognitywnym. Prądy naukowe mające wpływ na rozwój lingwistyki od XIX w.: biologizm, ewolucjonizm i psychologizm; Teoria Wilhelma von Humboldta; Szkoła młodogramatyczna; Szkoła kazańska i wybitni językoznawcy polscy; Lingwistyka strukturalna w XX w. w Europie (szkoły: genewska, praska i kopenhaska); Strukturalizm amerykański – twórcy i założenia; Koncepcje lingwistyczne w ujęciu N. Chomsky’ego; Elementy pragmalingwistyki (podstawowe składniki sytuacji komunikacyjnej); znaczenie systemowe a znaczenie pragmatyczne wypowiedzi; teoria aktów mowy; klasyfikacje aktów mowy według Austina i według Searle’a; reguły konwersacyjne Grice’a i sposoby ich naruszania; językoznawstwo kognitywne. Teorie językoznawcze w pracy filologa języka nowożytnego lub tłumacza.</p> <p>Język jako główny przedmiot językoznawstwa: czym jest język, znak językowy – znaczenie; definicja i cechy znaku językowego, rodzaje znaków, pojęcie kodu językowego i jego specyfika; język jako system znaków, model komunikacji językowej, współczesne metody komunikowania się, funkcje języka; Struktura systemu językowego oraz jego jednostki: podsystem fonologiczny (fonetyka a fonologia), podsystem morfologiczny, podsystem składniowy. Język w pracy filologa języka nowożytnego lub tłumacza.</p> |  | 15                                   |
| Forma zajęć: ćwiczenia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |                                      |
| <p>Porządkowanie, charakterystyka i porównywanie dyscyplin i teorii językoznawstwa: Historyczny rozwój badań lingwistycznych i powstanie językoznawstwa jako nauki. Językoznawstwo synchroniczne i diachroniczne. Językoznawstwo strukturalne: koncepcje F. de Saussure’a i jego następców.</p> <p>Klasyfikowanie i rozróżnianie form komunikacji werbalnej i komunikacji pozawerbalnej, niezbędnej w pracy filologa języka nowożytnego lub tłumacza. Analizowanie schematu komunikacji językowej oraz funkcji języka według R. Jakobsona; funkcje systemu językowego;</p> <p>Klasyfikacja i charakterystyka semiotycznych podstaw języka: pojęcie znaku, znaki językowe a znaki naturalne, cechy znaku językowego, typy znaków: ikony, indeksy i symbole.</p> <p>Porządkowanie i charakterystyka pojęć zw. z językiem. Czym jest język? Dlaczego należy badać język? Cechy języka naturalnego Funkcje języka; Język jako zjawisko psychologiczne i społeczne. Funkcja poznawcza języka: wpływ języka na procesy poznawcze człowieka; funkcje systemu językowego;</p> <p>Klasyfikowanie języków świata (wg wspólnych cech: typy fleksyjne, pozycyjne, aglutynacyjne i inkorporacyjne / typy analityczne i syntetyczne struktur językowych; wg pochodzenia: rodzina indoeuropejska).</p> <p>Porządkowanie i charakterystyka części składowych systemu języka oraz ich jednostek: podsystem fonologiczny (fonetyka a fonologia), podsystem morfologiczny, podsystem składniowy.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |  | 15                                   |
| <b>Literatura</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |  |                                      |
| <b>Podstawowa</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |  |                                      |
| Bergmann R., Paulz P., Stricker S., Einführung in die deutsche Sprachwissenschaft, 5. Aufl., Universitätsverlag Winter, Heidelberg 2010                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |  |                                      |
| Grzegorzczkova R., Wstęp do językoznawstwa, PWN, Warszawa 2007                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |                                      |
| Lachur Cz., Zarys językoznawstwa ogólnego, Wyd. UO, Opole 2004                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |                                      |
| Pittner K., Einführung in die germanistische Linguistik, 2. Aufl., Wissenschaftliche Buchgesellschaft, Darmstadt 2016                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |  |                                      |
| <b>Uzupełniająca</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |  |                                      |
| Müller H. (Hg.), Arbeitsbuch Linguistik, 2. Aufl., Schöningh, Paderborn-München-Wien-Zürich 2009                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |  |                                      |
| Tabakowska, E., Kognitywne podstawy języka i językoznawstwa, Universitas, Kraków 2001                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |  |                                      |
| Materiały własne.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |  |                                      |
| <b>Sposób określenia liczby punktów ECTS</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |                                      |
| <b>Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |  | <b>Obciążenia studenta [w godz.]</b> |
| Zajęcia dydaktyczne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |  | 30                                   |
| Samokształcenie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |  | 0                                    |
| Praca własna studenta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |  | 20                                   |
| Sumaryczne obciążenie pracą studenta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |  | 50                                   |
| <b>Liczba punktów ECTS</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |  |                                      |

|                                                     |           |      |
|-----------------------------------------------------|-----------|------|
| łączna liczba punktów ECTS przypisana do przedmiotu | 2         |      |
| Bezpośredni kontakt z nauczycielem                  | L. godzin | ECTS |
|                                                     | 30        | 1,2  |

1 godz = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin

W sekcji 'Liczba punktów ECTS' suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego.